

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

STUDENTŲ MOKSLINĖS VEIKLOS TINKLO LXXVII KONFERENCIJA

Vilnius, 2025 m. gegužės 16 d.

PRANEŠIMŲ TEZĖS

Leidinį sudarė VU MF Mokslo ir inovacijų
skyriaus Studentų mokslinės veiklos
koordinatore Urtė ŽAKARYTĖ

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

2025

Mokslo komitetas:

doc. dr. Valdemaras Jotautas
doc. dr. Diana Bužinskienė
prof. dr. Violeta Kvedarienė
prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas
Jaun. m. d. Laura Lukavičiūtė-Navickienė
asist. dr. Agnė Abraitienė
gyd. rez. Domas Grigoravičius
doc. dr. Indrė Trečiokienė
prof. dr. Vaiva Hendrixson
doc. dr. Ieva Stundienė
prof. dr. Eglė Preikšaitienė
lekt. gyd. Andrius Apšega
lekt. gyd. Karolina Žvirblytė-Skrebutėnienė

prof. dr. Pranas Šerpytis
lekt. Artūras Mackevičius
dr. Žymantas Jagelavičius
doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
dr. Audra Brazauskaitė
asist. dr. Diana Sukackienė
asist. dr. Žilvinas Chomanskis
doc. dr. Kristina Ryliškienė
dr. Rokas Borusevičius
doc. dr. Saulius Galgauskas
jaun. asist. Andrius Žučenka
Doc. dr. Birutė Brasiūnienė
doc. dr. Jaunius Kurtinaitis
prof. dr. Eugenijus Lesinskas
doc. dr. Goda Vaitkevičienė
prof. dr. Alvydas Navickas

doc. dr. Rima Viliūnienė
prof. dr. (HP) Edvardas Danila
prof. dr. Nomeda Rima Valevičienė
asist. dr. Tomas Aukštikalnis
doc. dr. Vytautas Tutkus
doc. dr. Danutė Povilėnaitė
dr. Andrius Bleizgys
prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
Asist. dr. Arnas Bakavičius
prof. dr. Gilvydas Verkauskas
prof. dr. Sigitas Lesinskienė
asist. dr. Jelena Stanislavovienė
prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė

Organizacinis komitetas:

Ugnė Šilinskaitė
Austėja Zubauskaitė
Aida Kuznecovaitė
Milda Kančytė
Milvydė Marija Tamutytė
Renatas Kedikas
Fausta Timinskaitė
Antanas Simonas Garuolis
Gailė Mikalauskaitė
Gabrielius Leščinskas
Damian Luka Mialkowskyj
Radvilas Jančiauskas
Maksim Čistov
Ugnė Mickutė
Lina Bludžiutė
Augustė Melaikaitė

Mindaugas Smetaninas
Rafal Sinkevič
Raminta Kasteckaitė
Ernestas Gulbickis
Edgaras Zaboras
Benas Matuzevičius
Sylvia Rogoža
Rūta Valiukevičiūtė
Agnė Vasiulytė
Agata Bruzgul
Valentinas Kūgis
Gabrielė Bielinytė
Vėjas Vytautas Jokubynas
Matas Kuncė
Gintė Grubliauskaitė
Milda Černytė

Julija Grigaitytė
Dovydas Stankevičius
Patricija Griškaitė
Povilas Jurgutavičius
Gediminas Gumbis
Joana Leščevskaja
Gabija Marčiulaitytė
Augustinas Stasiūnas
Alicija Šavareikaitė
Odeta Aliukonytė
Milda Eleonora Gričiūtė
Robertas Basijokas
Elvin Francišk Bogdzevič
Rokas Dastikas

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2025

© Vilniaus universitetas, 2025

SAUSŲ AKIŲ SINDROMO PAPLITIMAS LIETUVOJE IR VISUOMENĖS ŽINIOS APIE JĮ

Autorius. Agnė VASIULYTĖ, V kursas.

Vadovas. Doc. dr. Saulius GALGAUSKAS, VU MF Klinikinės medicinos institutas, Ausų, nosies, gerklės ir akių ligų klinika.

Tikslas. Nustatyti sausų akių sindromo paplitimą Lietuvoje. Įvertinti visuomenės žinias apie šią būklę.

Metodai. Anketa, sudaryta iš 23 klausimų, buvo platinama elektronine forma socialiniuose tinkluose bei popierine forma VUL SK akių ligų skyriuje 2025 metų kovo – balandžio mėnesiais. Statistinė duomenų analizė atlikta naudojant Microsoft Excel, R (versija 4.4.3) programas. Rezultatai vertinti kaip statistiškai reikšmingi, kai $p < 0,05$. Palyginimui naudoti straipsniai anglų kalba, publikuoti Google Scholar, PubMed duomenų bazėse 2016-2025 metais.

Rezultatai. Tyrime dalyvavo 356 asmenys – 296 moterys ir 60 vyrų. 11,8% respondentų nebuvo girdėję apie sausų akių sindromą (SAS). Dauguma tiriamųjų tinkamai nurodė SAS rizikos veiksnius, simptomus ir kovos su jais priemones, tačiau mitybos ir miego įtaka sindromo išsivystymui – nuvertinama. 53,65% tyrime dalyvavusių asmenų nurodė žinantys skaitmeninės regos higienos taisykles, tačiau jų nesilaikantys, dar 30,34% – jų nežinantys. Per pastarąjį pusmetį 91,85% respondentų jautė SAS simptomus, ypač akių perštėjimą, niežėjimą, nuovargį. Juos dažniau jautė moterys, 18-25 metų amžiaus asmenys. Rečiausiai SAS simptomus jautė vyresni nei 66 metų respondentai, jie taip pat praleido mažiausiai laiko prie elektroninių prietaisų ekranų. 21,1% tyrimo dalyvių nurodė šiuos požymius jaučiantys kasdien ar nuolat. Dirbtinės ašaras lašinasi 52% tiriamųjų, iš jų 69,73% – nepastoviai ir nereguliariai. Dauguma dirbtines ašaras lašina tik pajutę simptomus, gydymą nutraukia jiems išnykus. Statistiškai reikšminga koreliacija nustatyta tarp lyties ir dirbtinių ašarų vartojimo – vyrai jas lašina rečiau. Taip pat – tarp gretutinių sisteminių, akių ligų, vaistų vartojimo ir SAS simptomų pasireiškimo: turintys vieną iš šių būklių SAS požymiais skundėsi dažniau. Reikšmingas ryšys tarp SAS simptomų ir respondentų miego trukmės, kontaktinių lęšių nešiojimo, atliktos refrakcinės chirurgijos šioje kohortoje nenustatytas.

Literatūros duomenimis, SAS požymių paplitimas pasaulyje siekia 35,2%. Sindromo pasireiškimas Lietuvoje, kaip ir pasaulyje, didėja. SAS būdingesnis vyresnio amžiaus moterims.

Išvados. SAS požymių paplitimas Lietuvoje, ypač tarp jaunesnių žmonių – didėjantis. Lietuvių žinios apie SAS ir jo gydymą pakankamos, tačiau nėra taikomos kovojant su sindromo požymiais.

Raktažodžiai. Sausų akių sindromas; dirbtinės ašaros; paplitimas.